

Lars-Otto Frick
Trafikplanering
08-508 278 23
lars-otto.frick@stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2013-04-18

Trafikmiljöförbättrande åtgärder längs Skarpnäcks allé. Genomförandebeslut.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets förslag till genomförande av trafikmiljöförbättrande åtgärder längs Skarpnäcks allé till en beräknad utgift om 13 mnkr.

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Mattias Lundberg
Avdelningschef

Erika Björnsson
Enhetschef

Sammanfattning

Trafik- och renhållningsnämnden har givit kontoret i uppdrag att förbättra trafikmiljön i Skarpnäck. En ombyggnad av Skarpnäcks allé är därför under projektering och avses att utföras under 2013-2014. Åtgärderna består i att ordna toglignande platser utanför tunnelbaneentrén och Kulturhuset genom att körbanan höjs till omgivande gångytors nivå. Nya strategiskt placerade busshållplatser utförs som s.k. timglashållplatser för att öka säkerheten för busspassagerarna. En del vändplaner tas bort då behovet inte längre finns liksom, de befintliga sidoförskjutningarna som ersätts av hastighetsdämpande förhöjningar. Konsekvenserna för motorfordonstrafikens framkomlighet bedöms

bli acceptabla då trafikmängderna är små. Åtgärderna beräknas kosta ca 22,2 Mkr och kan utföras under 2013-2014, varav 10 mnkr redan är beslutade inom ramen för reinvesteringsprogram för gatuytor. Kontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden godkänner förslag till genomförande av trafikmiljöförbättrande åtgärder längs Skarpnäcks allé till en beräknad utgift om 13 mnkr.

Bakgrund

Trafik- och renhållningsnämnden har 2011-11-24 givit kontoret i uppdrag att genomföra trafikmiljöförbättrande åtgärder i Skarpnäck enligt kontorets tjänsteutlåtande om trafiksituationen på Skarpnäcksfältet. Gällande Skarpnäcks allé konstateras i utlåtandet att gatan fungerar som ett sammanbindande stråk inom bostadsområdet både för fotgängare, buss- och biltrafik. Gatan har generösa gångbanor med trädplanteringar och körbanan är försedd med hastighetsdämpande sidoförskjutningar så hastigheterna är mycket låga. Sidoförskjutningarna är inte optimalt utformade för busstrafiken, som har problem att komma intill kantstenen vid närliggande hållplatser. Skarpnäcksfältet har inget centrumtorg i vanlig bemärkelse utan servicen är utspridd längs allén, som därmed har en socialt samlande funktion. Gatan är 750 meter lång och gällande hastighetsgräns är 30 km/h.

I utlåtandet föreslog kontoret att sidoförskjutningarna på Skarpnäcks allé skulle ersättas av andra hastighetsdämpande åtgärder eller justeras för bättre framkomlighet för bussar. Det konstaterades att vändplanerna kan tas bort för att bredda gångytorna. Kontoret föreslog även att området utanför tunnelbaneuppgången på Skarpnäcks allé skulle detaljstuderas för en annan utformning, som stämmer bättre med fördelningen mellan fotgängare och biltrafik så att platsen upplevs som mer fotgängarvänlig än idag. Då trafikflödet och medelhastigheten är låga, 900 f/d och 22 km/h, så ansågs inte föreslagna åtgärder drabba biltrafiken annat än marginellt. Kontoret skulle återkomma till nämnden med ett detaljerat förslag för genomförandebeslut.

Skarpnäcks allé ingår även i kontorets reinvesteringsprogram för gatuytor med tillhörande anordningar (trn 2013-02-07). Beläggningen är sliten och sättningar har uppstått på flera platser. Några träd längs sträckan är i dåligt skick. Materialval i beläggning och möbler varierar, vilket ger ett tråkigt intryck.

Skarpnäcks allé vid "Indianparken"

Skarpnäcks allé vid Kulturhuset

Skarpnäcks allé vid Brandparken

Skarpnäcks allé vid t-banan

Ärendets beredning

Kontakter har under hand tagits med stadsdelsförvaltningen, Polisen, SL samt olika avdelningar internt inom kontoret m fl för att konfirmera åtgärdernas lämplighet ur flera aspekter. Inga särskilda synpunkter har framförts.

Förslag till åtgärder

Kontoret anser att det är lämpligt att samordna gatuförnyelseåtgärderna med reinvesteringsåtgärderna. Kontoret har därför utvecklat ett förslag med trafikmiljöförbättrande åtgärder, där ett helhetsgrepp tas på gatans utformning. Förnyelseåtgärderna syftar till att förbättra standarden för fotgängare, med beaktande av busstrafikens framkomlighet. Avsikten är att skapa en tydlig struktur längs gatan och ett gaturum som medverkar till ett korrekt trafikantbeteende.

Längs hela sträckan föreslås att befintliga vändplaner och sidoförskjutningar tas bort. Genom att rätta upp kantstenslinjerna och göra gatan mindre rörig skapas en tydlig struktur, vilket särskilt innebär en förbättring av gångstråken.

Vid Brandparken och vid Kulturhuset föreslår kontoret en upphöjning av körbanan till samma nivå som omgivande gångbanor så att man får en torgliknande miljö. Körbanan förses med ett ytmaterial av marksten, som ansluter till

gångbanornas, vilket förstärker intrycket av torg. Ytorna kommer att möbleras för att förhindra att motorfordon kör upp på gångytorna.

De befintliga tre busshållplatserna föreslås ersättas av två sk timglashållplatser, som är strategiskt placerade vid tunnelbanans entré och vid Kulturhuset. Timglashållplats innebär att körbanans bredd inte medger omkörning eller möte vid hållplatsen, vilket ökar säkerheten för busspassagerarna samt även verkar hastighetsdämpande på sträckan.

För att dämpa hastigheten i västra delen av gatan utformas övergångsstället i höjd med nummer 11 som ett platågupp.

Befintlig korttidsparkering (30 min) föreslås vara kvar.

Översiktsbild över förslag till åtgärder

De träd som finns längs sträckan är idag inte optimalt placerade och ibland i dåligt skick. Kontoret föreslår en viss komplettering med nya träd och även borttagande av några träd. Nya träd förses med skelettjord.

Beläggningsen på gångytorna föreslås justeras för en mer enhetlig standard. Idag är den trasig och har en del sättningar, vilket ger ett tråkigt och slitet intryck och dessutom leder till vattensamlingar/skräpanhopningar. Möblering, t ex parksoffor

och papperskorgar, byts ut så att den blir enhetlig längs sträckan. Vissa kompletterande belyningsåtgärder föreslås.

Körbaneytorna kommer att justeras där beläggningsen är trasig eller har sättningar.

På stadsdelsnämndens initiativ tittar fastighetskontoret för närvarande på möjligheten att anordna en torgplats. Projektet deltar i arbetet.

Bilaga 1 visar en illustration över utformningen vid t-banan.

Analys och konsekvenser

Sammantaget bedöms åtgärderna höja både tillgängligheten och bekvämligheten för fotgängare samt det estetiska värdet i gatumiljön. En standardhöjning sker också av kollektivtrafikens förutsättningar. Detta är i linje med framkomlighetsstrategins mål att främja kollektivtrafiken samt förbättra förutsättningarna för gående. Det är också i linje med stadens ambition att i ytterstaden rusta upp platsmark i anslutning till centrumanläggningar.

Åtgärderna ökar framkomligheten för gångtrafiken. Samtidigt medför de endast en marginell minskning av framkomligheten för biltrafiken. Konsekvenserna bedöms som små då antalet bilar är litet. Kollektivtrafiken ges bättre åtkomlighet till hållplatserna. Cyklisterna färdas i blandtrafik, vilket bedöms vara en godtagbar lösning då antalet motordrivna fordon är lågt. Sträckan ingår i det lokala cykelvägnätet.

Tillgängligheten för funktionshindrade förbättras med ledstråk och färre nivåskillnader på gångytorna. Övergångsställen och busshållplatser utformas enligt stadens standard.

Utförandet av torgytorna bedöms öka trafiksäkerheten då motorfordonstrafiken och gångtrafiken får ett gemensamt utrymme att samsas på, vilket bör medföra låga hastigheter och förhöjd uppmärksamhet hos fordonsförarna.

Förslaget innebär att gaturummet får en tydligare och mer genomtänkt gestaltning samtidigt som trafikmiljöns funktion förbättras. Genom planerade trädåtgärder får träden bättre levnadsvillkor.

Genom att beläggningsen justeras underlättas driften av gatan.

Ekonomi

Den totala utgiften för hela projektets färdigställande beräknas till ca 22,2 mnkr inklusive utredning, projektering och genomförande. Projektet består av två delar; ny gatuutformning inklusive ny gestaltning, träd och belysning samt reinvestering avseende beläggning. Kontoret har avsatt medel i verksamhetsplaner för 2013 och 2014.

Medel för reinvestering, ca 10 mnkr, är redan beslutat inom ramen för reinvesteringprogram för gatuytor med tillhörande anordningar (trn 2013-02-07). Utöver detta beräknas gatuförnyelseåtgärderna kosta ca 13 mnkr.

	2011	2012	2013	2014	Totalt
<i>Utredning</i>	0,1	0,2			0,3
<i>Projektering</i>		0,9	1,7		2,6
<i>Genomförande ny utformning</i>			5,5	3,8	9,3
<i>Genomförande beläggningsåtgärder</i>				10,0	10,0
Totalt	0,1	1,1	7,2	13,8	22,2

Tidplan

Under våren 2013 kommer åtgärderna att detaljprojekteras. Därefter kan genomförande påbörjas efter sommaren med ett beräknat färdigställande 2014.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att Trafik- och renhållningsnämnden godkänner förslag till genomförande av trafikmiljöförbättrande åtgärder på Skarpnäcks allé till en beräknad utgift om 13 mnkr.

Slut